СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. Олифантъ, Па. Четверъ 14-го Лютого 1901. Число 7.

Переглядъ тыждневый.

Президентъ вже пôдписавъ нову ухвалу о збôльшеню армін, а понеже збôльшена армія буде потрѣбувати около 1158 новыхъ офіцеровъ, то-жь дверѣ до него не замыкають ся вôдъ натовпу просителѣвъ о вôйсковй посады. Справы Нікараґуанского каналу и запомоги для побудованя торговыхъ кораблѣвъ ще не полагодженй, такъ само годѣ ще нынѣ знати чи вôдбудесь спеціяльне засѣдане конґресу. »Помепчй« справы залагоджують ся скоро; ухвалено $145 міліонôвъ розходувати на пенсіи по убитыхъ и покалѣченыхъ воякахъ въ вôйнѣ цивільной и испаньско—американскôй. Міністеръ вôйны заказавъ продавати жовнѣрамъ горячй напитки.

Зъ Манілѣ, на Филиппинахъ, прислала партія федеральна, приклонна Сполученымъ Державамъ письмо до президента. Пôдписали его 7 директорôвъ, зъ котрыхъ 3 Ишпанцѣ, оденъ Американецъ, а 3 суть або були занятй черезъ комісію американску. Бувшій членъ першои филипиньскои комісіи Schurman каже, що Филипинцѣ больше неприязнй теперь Сполуч. Державамъ якъ були въ 1899 роцѣ, а ґенералъ Отисъ, що бувъ недавно комендантомъ американского войска въ Манілѣ выразивъ ся, що найважнѣйшимъ пытанемъ для Сполуч. Державъ есть, въ якій бы спосôбъ позбутись филипиньскихъ островôвъ, въ котрыхъ якій такій порядокъ, можна бъ завести допервы по довшихъ лѣтахъ.

Конституційна конвенція въ Гаванѣ, на Кубѣ, кôнчить свои роботы, а ухвалена нею конституція, въ дечôмъ навѣть лѣпша вôдъ тутешнои (пр. президента буде выбирати впростъ цѣлый народъ) и буде предложена конґресови Сполуч. Державъ на спеціяльнôмъ а найдальше осѣннôмъ засѣданю.

Въ стейтѣ Мериледъ хотять вôдобрати право голосованя тымъ горожанамъ, що не знають читати нѣ писати черезъ що около 30,000 Ніґрôвъ и до 10,000 бѣлыхъ утратили бъ найбôльше горожанске право.

Справа хинска стоить майже на мѣсци. Союзники нѣякъ не годнй згодитись що до укараня 8 найголовнѣйшихъ предводителѣвъ послѣдныхъ розрухôвъ. Одни хотѣли-бъ ихъ всѣхъ умертвити, другй радять не робити сего, боячись ихъ силы та можливои домовои вôйны. Отже все одна и та сама пѣсня, а якъ она скôнчить ся, трудно вôдгадати.

Австрійска рада державна зôстала скликана дня 31. м. м. на першу сесію. Въ престольной бесѣдѣ просивъ цѣсаръ пословъ, щобы заховували ся спокôйно (т. зн. щобъ не вôдновляли обструкціи) и щобы передовсѣмъ памятали на добро державы. Въ недовзѣ по тôмъ кôлька посольскихъ клюбôвъ дали справдѣ до зрозумѣня, що имъ ходить о добро державы, але не въ такôмъ змыслѣ, якъ его розумѣе цѣсарь. Пôдъ словомъ »добро державы« розумѣе монархъ слухняность рады для правительства, ухвалюване нею всего, що скаже правительство и покôрна »преданнôсть« для династіи. Згаданй послы (хотяй на жаль суть они въ меншости), бажають улѣпшеня и розширеня конституціи, безпосередного тайного голосованя, або національнои автономіи краѣвъ. Значить — стара идея не загинула и въ новôмъ парламентѣ, проекты розходять ся а наслѣдки дуже непевнй. Въ часѣ дальшихъ засѣдань внѣсъ посолъ д-ръ Вайґель резолюцію, щобы зô взгляду смерти королевои Викторіи выразити симпатію для народу и родины помершои. На те вставъ проводиръ нѣмецкихъ радикалôвъ пос. Волфъ и запротестувавши противъ того, взнѣсъ окликъ на честь хоробрыхъ и такъ страшно Анґлійцями покривдженыхъ Бурôвъ.

Въ Испаніи, въ вôтчинѣ релігійного террору, св. инквізиціи и Єзуитôвъ ширять ся противъ-езуитскй розрухи. Тысячѣ людей демонструе по великихъ мѣстахъ зъ окликомъ »Вôльнôсть разъ на всегда« и »Прочь зъ Єзуитами«. Въ Мадритѣ и Валенціи зневажено навѣть чинно кôлькохъ Єзуитôвъ, а ихъ школы и заклады збомбардовано камѣнями. Взагалѣ дивно скоро приходять Испанцѣ до пôзнаня правды вôдъ часу вôйны зъ Америкою и утраты такихъ богатыхъ кольоній. Навѣть найнисшй верствы народу твердять вже нынѣ голосно, що причиною всѣхъ нещасть ихъ державы були Єзуиты. Хотять проте за всяку цѣну вызволитись вôдъ ихъ власти, а теперѣшнй демонстраціи суть лишь початкомъ нерôвнои тай завзятои борбы.

Лордъ Кіченеръ телеґрафуе зъ полудневои Африки, що анґлійска залога войскова въ Wedderfontein числомъ до 300 людей зôстала заатакована дня 5. с. м. черезъ 1000 Бурôвъ и взята до неволѣ, разомъ зъ двома канонами и всѣми припасами. Дальше рапортуе вôнъ до міністерства вôйны, що того самого дня сточивъ ґен. Нoксъ битву зъ ґен. Деветъ коло Senekal, при чôмъ було забитыхъ 100 Анґлійцѣвъ а кôлькадесять раненыхъ и взятыхъ въ полонъ. Окрôмъ того значный вôддѣлъ Бурôвъ напавъ на португальскй посѣлости, щобы увôльнити кôлька сотъ бурскихъ вояковъ, котрй тамъ були въ неволѣ. Ґен. Деветъ знаходить ся теперь на пôвнôчь вôдъ мѣста Thabanchu. Оденъ зъ его вôддѣлôвъ дня 6. с. м. окруживъ нечайнс стацію Помпей и забравъ цѣлый потягъ цѣнныхъ вôйсковыхъ припасôвъ (канонъ, ґверôвъ и т. п.) вартости 250 тысячь доларôвъ. Однымъ словомъ, Анґлійцямъ робить ся горячо, ситуація не змѣнилась анѣ одробины, а ихъ правительство вербуе 30,000 свѣжого вôйска, щобы го выслати скорше на рѣзню до Африки.

Сталый мировый судъ для лагодженя мѣжнародныхъ непорозумѣнь, вже зôставъ установленый въ мѣстѣ Гаґъ, въ Нидерляндіи. Въ судѣ тôмъ мають своихъ представителѣвъ слѣдуючй державы: Австро-Угорщина, Велика Британія, Белґія, Данія, Франція, Испанія, Италія, Нидерляндія, Нѣмеччина, Портуґалія, Румунія, Росія, Сполученй Державы, Швеція и Норвеґія и Японія.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Лютый.		
14	Ч.	Трифона
15	П.	Стрѣтеніе Господне
16	С.	Симеона (Пом. усоп.)
17	Н.	Мясоп. Исидора
18	П.	Агаѳіи
19	В.	Вукола, Юліяна
20	С.	Партенія

Просимо ще разъ всѣ братства належачй до »Союза«, котрй хочуть брати »Свободу«, щобы сейчасъ прислали намъ списъ своихъ урядникôвъ (щобы мы могли ихъ выдруковати въ »Свободѣ«) и докладнй адресы всѣхъ своихъ членôвъ. Грошѣ за ґазету просимо присылати не до касіера »Союза«, але впростъ до рекакціи.

— **Минувшого** Вôвтôрка застрайкували робôтники занятй при робленю шкла. Єсли не прійде до скорои згоды — 30.000 людей може зôстати безъ роботы.

— **Нову** бреху будуть невдовзѣ будовати въ Mt. Carmel, Pa. Около 900 людей достане роботу, коли бреха буде готова.

— **Смѣлого** рабунку въ присутности 20-хъ людей допуствъ ся незвѣстный злочинець на властителя готелю »Cadilla« въ Detroit, Mich. Було то дня 5. с. м. о 12-ой год. въ ночи. Въ згаданôмъ готелю грало и забавляло ся ще 20 мущинъ, коли прійшовъ якійсь рослый тай порядно одѣтый мущина и казавъ собѣ принести пива. Покрѣпившись нимъ, вынявъ нечайно револьверъ, приступивъ до властителя, котрый якъ разъ числивъ тодѣ грошѣ и зажадавъ всеи его готовки. Всѣ мущины поховались за той часъ по кутахъ, а готельничій, знаючи чимъ се пахне, зложивъ му всѣ грошѣ, якй лишь мавъ (въ сумѣ $150). Злочинець доставши грошѣ, выбивъ ногою дверѣ, пустивъ одну кульку на салю и зникъ въ бôчной уличцѣ.

— **Провінція** С. Павльо въ Бразиліи намѣряє спровадити сего року 20 тысячь еміґрантôвъ рôжнои народности, и то на свôй коштъ. Рôльництво и промыслъ мають въ той провінціи свѣтлй выгляды, проте потрѣбнй робôтники.

Photo by Boyer, Paris.

EDMOND ROSTAND.

славный французкій драматурґъ. Вôнъ мае доперва 30 лѣть житя, а вже вславивъ ся такими дѣлами якъ „Cyrano de Bergerac“ и “L'Aiglon”.

— **Що разъ** частѣйше починають страйкувати бразилійскй робôтники и опиратись капіталістамъ, котрй до сего часу безлично ихъ тамъ вызыскували. Не досыть що такій робôтникъ въ Бразиліи мусить тяжко робити за 30 центôвъ денно, але и на ту лиху плату кажуть му чекати по кôлька мѣсяцѣвъ. Зъ тои причины выбухае остатными часами найбôльше страйкôвъ, а робôтники попадають въ таку лють, що нищать пасыны и мосты желѣзничй, валять будынки и палять збôжа, коло котрыхъ за дармо робили. Недавно знищили они мостъ на рѣцѣ Ґіваду, вартости 5000 долярôвъ.

— **Двохъ** вояковъ, котрй вертали зô святъ до мѣста, напали вовки въ Репсѣ въ Сѣмогородѣ и мимо обороны загрызли ихъ. На другій день найдено въ поли лишь войсковй мундуры, покровавленй и пошарпанй.

— **Трансвальскій** президентъ Круґеръ, котрый занепавъ бувъ тяжко на очи пôддававъ ся операціи очей въ столичнôмъ мѣстѣ Гадзѣ. Операція выпала удачно.

— **Президентови** банку „National Park“ въ Ню Йорку вызначено 40 тысячь долярôвъ рôчнои пенсіи, а то за те, щобъ можна на него вô всѣмъ спустити ся... Мае отже сей оденъ чоловѣкъ бôльшу плату якъ всѣ австрійскй міністры разомъ.

-- **Одного** робôтника забило а одного покалѣчило въ майнѣ Temple коло Олифантъ. Забитый называвъ ся И. Фурновичь.

— **Великй** снѣги впали тими днями въ стейтахъ Айова, Висконсинъ, Мишиґенъ, Илінойсъ, Индіяна, Огайо и Пенсильвенія.

— **Бôльше** якъ 20 міліонôвъ Хинцѣвъ не мае що ѣсти. Родичѣ убивають дѣти, щобы не слухати ихъ плачу и прозьбъ о хлѣбъ, деякй продають свои дѣти и жены, щобы купити собѣ поживы, а неразъ лучаесь що люде ѣдять одни другихъ. Такого голоду въ Хинахъ ще не було, а причиною его трилѣтный неурожай.

-- **Якісь** бѣлй розбишаки напали дôмъ невинного Ніґра недалеко мѣста New Orleans и замордували его и цѣлу родину, знасилувавши передъ тимъ дочку и жѣнку.

— **По** довгôй розвазѣ и шуканю оголосивъ статистичный мѣжь народный урядъ, що найстаршимъ мущиною на свѣтѣ е И. Родовскій зъ Москвы, котрый мае вже 136 лѣтъ, а найстарша вѣкомъ женщина зве ся Nancy Hallfield, що жіе въ Battle Creek, Mich. Єѣ вандрôвка земна тягне ся вже цѣлыхъ 117 лѣтъ.

— **Арештантъ** Марічь въ Землинѣ на Угорщинѣ допуствъ ся недавно страшного морду. Вôдсиджувавъ вôнъ якусь кару въ землиньскôмъ арештѣ и зажадавъ вôдъ дозорцѣ (ключника) Півача воды. Наколи лишь дозорця принѣсъ ему воду и отворивъ дверѣ, убивъ его Маричь зелѣзною нагою, опôсля доставъ ся до мешканя дозорця и тамъ такъ само позбавивъ житя его жѣнку, трое дѣтей тай 18-лѣтну своячку дозорця, а самъ утѣкъ.

— **Недавно** скôнчено списъ книжокъ находячихъ ся въ British Museum въ Лондонѣ. Списъ той мѣстить ся въ 600 томахъ а заключае въ собѣ заголовки двохъ міліонôвъ книжокъ. Величаньска ся бібльотека збôльшаесь о 40 тысячь рôчно.

— **Зъ** причины выбуху ґазôвъ въ однôй зъ копальнѣвъ угля въ Plymouth, Pa. стратило житє кôлька робôтниковъ, а мѣжь ними и двохъ Русинôвъ.

— **Въ** Norfolk, 12 миль вôдъ Canton, N. Y. будують паверъ гавсъ и каналъ. При той роботѣ є занятыхъ много Италіянцѣвъ и нашихъ людей. Коли робôтники не хотѣли ити до роботы зъ причины малои платнѣ, яку доставали, то компанія хотѣла змусити ихъ до сего. Повстала бійка и стрѣлянина, въ котрôй кôлькохъ людей зôстало сильно покалѣченыхъ, а многй арестованй.

Недалеко Honesdale въ напôвъ розваленой хатѣ мешкавъ старый чоловѣкъ Shuman. Вôнъ бувъ заможный, але дивакъ — не сходивъ ся зъ никимъ, а послѣдного Четверга замерзъ въ хатѣ. Въ его хатѣ знайдено $150.00 и книжокъ и паперôвъ на одну стопу грубо на пôдлозѣ.

— **Машиністы** що робили про Erie компанію въ Susquehanna застрайковали. Компанія хоче спровадити другихъ на ихъ мѣсце и заордерувала 100 депутованыхъ шерифôвъ, щобы поставити на своимъ. Видно всюды та сама стара исторія.

— **Паню** Nation що порозбивала много салунôвъ въ Кансасъ мають судити въ Марцю за злобне ушкодженє чужои власности. Найвысша кара за сю провину е $500.00 и шѣсть мѣсяцѣвъ аресту. Мейоръ мѣста Clearwater просивъ прокуратора о помôчь противъ шѣстьомъ женамъ, що строять ся порозбивати всѣ салуны въ мѣсточку, на що сей вôдповѣвъ, що одинока рада на те є новязати тй жены, чого однакъ мейоръ не вôдважинъ ся зробити.

— **Зелѣзнича** катастрофа приключила ся недавно на стаціи Коломия (въ Галичинѣ), якои жертвою упали всѣ подорожнй, що ѣхали зъ Целятина до Стефанôвки. Поѣздъ, выѣздячи зô стаціи застрягъ въ снѣгу, а тымъ часомъ послѣднй его три ваґоны наѣхавъ поѣздъ (трейнъ) черновецкій. Наслѣдкомъ того три ваґоны сильно ушкодженй, а всѣ подорожнй, найбôльше жидôвъ, лекше або тяжше покалѣченй.

— **Великй** склады нафты и воску земного въ Баку (на Касказѣ, Росія) запалили ся и експльодовали дня 8 с. м. Десять великихъ каменицъ, войсковй касарнѣ, стація поліційна и много меншихъ будинкôвъ зôстали знищенй сею експльозією, а до 500 людей стратило житє. Якій то бувъ огонь и експльозія можна собѣ уявити зъ того, що въ складахъ мѣстило ся 350 тонъ нафты и 500 тысячь т. воску земного. Все те належало до родины Ротшильдôвъ.

— **1000** робôтникôвъ застрайковало въ Youngstown, O., бо Carbon Limestone Co. хотѣла имъ знижити платню отъ 17 до 20 центôвъ на доляру.

— **Войну** противъ корсетôвъ (шнурôвокъ) ведуть теперь здоровомыслячй люди въ кôлькохъ краяхъ Европы. Доводять они, що корсеты не лишь вельвае дуже некорыстно на здоровлє женщинъ, але также и на ихъ потомкôвъ. За старанємъ тихъ людей заборонило носити корсеты російске и саксоньске правительство всѣмъ ученицямъ, що учащають до публичныхъ шкôлъ, а въ Франціи хотять наложити податокъ за ношенє сего строю.

— **О. Гр. Грушка**, православный священникъ въ Олд-Форджь, Па. а и редакторъ »Свѣта« зôставъ увôльненый вôдъ службы въ Америцѣ и указомъ святѣйшаго Синода отъ 20. октобра, 1900, зôставъ перенесеный въ Росію въ Волынску епархію. Указомъ православного епископа въ Санъ Франциско вôдъ дня 1. Януара 1901 р. є увôльненый вôдъ службы въ Олд-Форджь, где его мѣсце занявъ о. Ил. Клопотовскій, що буде дохôдити и до Скрентонъ, Па.

— **Великій** огонь въ Scranton, Pa. минувшого Четверга зробивъ шкоды близько пôвъ міліона долярôвъ.

— **Письмо** Святе зôстало переведене въ минувшôмъ столѣтію на 350 языкôвъ.

— **Чума**, страшна зараза, зôстала занесена до Кейпъ Товнъ въ полудневой Африцѣ.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
he Little Russian Weekly,
ublished every Thursday
y the Svoboda Publ. Co.,
12 Jones Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished
n application.

Entered at Olyphant, Pa.
ost Office as Second Class
latter.

„Свобода“

асопись для руского на-
ода въ Америцѣ и орґанъ
Р. Н. Союза«, выходить
до тыждня въ Четверъ и
оштуе:

ъ Америцѣ на	рôкъ	$2.00
„ „ „	пôвъ року	1.00
„ „ „	чверть року	50
„ „ „	одень мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ		$2.00

Оплачувати газету треба всегда зъ
оры (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
12 Jones Str. — OLYPHANT, Pa.

Грошѣ треба посылати въ
реджістрованôмъ листѣ, або
через експресовый або поч-
овый money order (мони
рдеръ). Money order, то е
карточку, котру достанете
вôдъ почтаря або аґента на
експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть
амъ, бо безъ того мы не
одний грошей достати.

Безъименныхъ дописей не прини-
аемо.

Хто хоче, щобы его ад-
ресъ змѣнити, мусить по-
дати намъ, кромѣ нового,
такожь свôй старый адресъ.

Увага.

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячие до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретаря пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядниковъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:
REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Вôдповѣдь
на деякѝ закиды зробленѝ намъ въ „Амер. Р. Вѣстнику“ и „Свѣтѣ“.

Ты чого судишь брата твого; або й ты, чого докоряешь брата твого? Усѣ бо станемо передъ судищемъ Христовымъ... Тымъ же кождый зъ насъ за себе рахунокъ дасть Богу“. (I. Римл. XIV. 10 . . 12).

Намъ закидають, що мы безбожники, не маемо »вѣры«, що »Свобода« »безконфесійна« ґазета, не пише нѣчого релиґійного, що хочемо просвѣчати народъ безъ релиґіи, що деморалізуемо народъ, не хотѣли приняти патрона для »Союза«, боронимо Штундôвъ, Духоборôвъ, заступаемо свободу вѣры (учимо вѣрь въ що хочешь), братаемось зъ народомъ, пемо по салунахъ и цѣлуемось зъ людьми, не носимо канонично одѣтѝ, маемо спôлку зъ жидами, и другими людьми »небеспечными для вѣры и суспôльности« и т. д. и. т. д.

На се вôдповѣдаемо.

Панове, що закидаюте намъ безвѣріе повиннѝ памятати на слова Письма Святого:

„Ты вѣру маешь, а я дѣла маю. Покажи менѣ вѣру твою зъ дѣлъ твоихъ, а я тобѣ покажу зъ дѣлъ моихъ вѣру мою. Ты вѣруешь, що Богъ одинъ? добре робишь: и бѣсы вѣрують тай трем тять“. (Як. II. 18, 19).

Значить, не досыть мати вѣру, бо и чортъ вѣрить въ Бога, але треба мати ще и дѣла добрѝ.

„Яка корысть, братя мои, коли хто скаже, що вѣру мае, та дѣлъ не мае? чи може вѣра спасти его? Коли жь братъ або сестра нагѝ будуть и жаднѝ щоденнои стравы, а зъ васъ хто скаже имъ: идѣть зъ миромъ, грѣйтесь и годуйтесь, а не дасть имъ потрѣбного для тѣла; яка зъ того корысть? Такъ само и вѣра, коли дѣлъ не мае, мертва сама по собѣ!“ (Як. II. 14... 17.)

Якъ разъ такъ зробили великѝ поборники вѣры пôдчасъ послѣдного майнерского страйку. Коли »Свобода« колектувала на страйкерôвъ казали, що се не потрѣбне, що люде мають за що пити, та назвали насъ за се анархистами.

„Ты маешь вѣру? май еѣ собѣ передъ Богомъ“, (I. Рим. XIV. 22). але не выставляй ся зъ нею передъ свѣтомъ, якъ той Фарисей, що моливъ ся у церкви.

Фарисейство таке може вамъ удаватись. але до часу тôлько и то лишь передъ людьми, не передъ Тымъ, що знаючи тайны сердець людскихъ сказавъ про всѣхъ Фарисеѣвъ, одже и про васъ:

„Усѣ дѣла свои роблять, щобъ бачили ихъ люде... и люблять першѝ мѣсця на бенкетахъ и першѝ сѣданя по школахъ и витаня на торгахъ и щобъ звали ихъ люде учителю, учителю!“ (Мат. XXIII. 5... 7).

Не зашкодить вамъ мати въ тямцѣ и другѝ слова Спасителя:

„Лицемѣры, добре прорѣкъ про васъ Исая, глаголючи: Народъ сей приближуеть ся до мене губами своими и устами мене шануе серце-жь, ихъ далеко вôдъ мене.“ (Мат. XV. 7, 8.)

„Горе вамъ... лицемѣры! що жерете домы вдовиць и задля виду довго молитесь; тымъ ще тяжшій прiймете осудъ.“ (Мат. XXIII., 14).

„Горе вамъ... лицемѣры! що подобитесь гробамъ побѣлянымъ, що зверху являють ся гарными, въ серединѣ-жь повнѝ кôстокъ мертвыхъ и всякои нечисти. Такъ и вы зверху являетесь людямъ праведнѝ, въ серединѣ-жь повнѝ лицемѣрства та беззаконія.“ (Мат. XXIII. 27, 28).

Кажете, що нѣчого релиґійного не друкуемо въ »Свободѣ«. Що розумѣете черезъ тое? Чи хочете, щобъ мы молитвы въ »Свободѣ« друковали? Они вже надрукованѝ гдеинде. Єсли-жь пишемо, щобъ Русины еднались до купы, любились якъ братя, просвѣщались, провадили честне жите; чи жь тымъ не учимо ихъ бôльше релиґійности якъ статѣ Фецкôвъ зô Смôльника и т. п. друкованѝ въ вашôмъ »Вѣстнику«?

Кажете, що хочемо просвѣщати народъ безъ релиґіи — забуваете однакъ на се, що правдиво просвѣченый чоловѣкъ е заразомъ моральный и правдиво релиґійный, зъ тою тôлько рôжницею, що его моральность и релиґійность буде троха вôдмѣнна вôдъ вашои. Ваша релиґійнôсть и моральнôсть опертѝ на пониманю Бога якъ деспотичного царя, чорта якъ его ката, а чоловѣка якъ безусловного послушника попамъ, що мае шептати довгѝ молитвы и сповняти все те, що они уважають за добре.

Правдиво освѣченый чоловѣкъ уважае Бога за доброго вôтця, а не за тирана, а кождого чоловѣка за свого брата и длятого мусить всѣми силами старатись вести жите такъ, щобъ не зробити найменчои прикрости свому Вôтцеви, а особливо кривды свому братови, „весь бо законъ сповняеть ся въ однôмъ словѣ: люби ближнього твого, якъ себе самого.“ (Галат. V. 14).

Й на тôмъ спочивае его релиґійнôсть и моральнôсть. Хочемо, щобъ и нашѝ люде були въ тôмъ значѣню релиґійнѝ и моральнѝ (а не въ значѣню вашôмъ, котре многихъ завело вже до дѣйстного поганьства и крайнои неморальности) и таку релиґійнôсть и моральнôсть стараемо ся ширити не лишь въ »Свободѣ«, але и по церквахъ, школахъ, читальняхъ, вѣчахъ и где лишь е до сего способнôсть.

Закидаете намъ, що не хотѣли приняти патрона для »Союза«. — Се правда, а то длятого, що хотѣли мы, щобы »Союзъ« зôставъ чисто народнымъ товариствомъ, якимъ бувъ вôдъ заснованя, безъ закраски релиґійнои, тымъ бôльше, що се рѣчь формальна и хотяй бы »Союзъ« мавъ не одного, але 20 патронôвъ, то и такъ черезъ се его члены лѣпшими анѣ честнѣйшими не стануть, хиба що рôвночасно ухвалили-бъ въ серцяхъ своихъ житемъ своимъ наслѣдувати добрѝ учинки дотычного патрона. Зъ другои стороны мы хотѣли и хочемо заложити орґанізацію релиґійно народну, котрои чомусь вы дуже боите ся и вôдъ неи вôдхрещуетесь помимо сего, що тамъ якъ разъ було-бъ вôдповѣдне мѣсце на всѣлякого рода патронôвъ.

И не въ смакъ вамъ, що хвалимо Штундистôвъ, Духоборôвъ, що проповѣдуемо вѣръ въ що хочешь.

Такъ! мы хвалили и хвалити будемъ не лишь Штундистôвъ и Духоборôвъ, але навѣть Жидôвъ, Хинцѣвъ и кождого чоловѣка, що робить добре, що жіе по божому.

„Нема бо въ Бога вважаня на лиця“ (I. Рим. 2, 11.) и „не слухателѣ бо закону праведнѝ передъ Богомъ, а чинителѣ закону оправдять ся.“ (I. Рим. 2, 13.) и св. Петро казавъ: „въ каждôмъ народѣ хто боить ся его (Бога) и робить правду, прiятный ему.“ (Дѣян. X. 35.)

А вже ажь встыдно намъ, що свободы вѣры мусимо боронити у 20-ôмъ столѣтію та ще до того въ Америцѣ. »Они учать народъ вѣръ въ що хочешь« — кричать нашѝ »прiятелѣ« на цѣле горло и толкують сѝ слова по свому, думаючи збаламутити черезъ се народъ. Дурисвѣты! Читайте, що каже св. Ап. Павло:

„Чого бо вôльнôсть моя мае судитись вôдъ совѣсти другого?“ (I. Кор. X. 29).

„Господь же Духъ; де Господень Духъ, тамъ воля.“ (II. Кор. 3, 17).

Чи-жь не знаете, що Богъ давъ чоловѣкови вôльну волю робити добре або зле? Або чи Христосъ силувавъ кого, щобы ишовъ за нимъ? Єсли-жь Богъ дае чоловѣкови волю, то звôдки вы маете право вôдбирати еѣ людямъ и силувати людей, щобъ они вѣрили такъ я к ъ в ы х о ч е т е? Чи вы не такѝ самѝ люде, якъ другѝ, чи вы бôльшѝ вôдъ Бога?

Послухайте одну стару повѣстку:

„Одного вечера, коли Авраамъ сидѣвъ передъ своимъ шатромъ, побачивъ старого, згорбленого чоловѣка якъ опираючись на палици ишовъ дорогою. Авраамъ покликавъ его до шатра, обмывъ ему ноги, приготовивъ вечеру и просивъ сѣдати, але побачивши, що сей ѣсть не помолившись, запытавъ чому вôнъ не молить ся. Тогды старець вôдповѣвъ, що вôнъ знае одного лишь бога, котрымъ есть огонь (вôнъ бувъ поганинъ) и тому лишь молить ся. Розгнѣвавъ ся на такѝ слова Авраамъ и выгнавъ старця зъ шатра, хотяй нôчь була темна и дощь падавъ. Потôмъ зъявивъ ся Авраамови Богъ и спытавъ чому старця выгнавъ. На се вôдказавъ Авраамъ: „Я выгнавъ его длятого, бо вôнъ не моливъ ся Тобѣ.“ Тогды вôдповѣвъ Богъ: „Я терплю сего чоловѣка вже 100 лѣтъ на сѣй земли, хотяй вôнъ не вôддае менѣ чести, а ты не мôгъ перетримати его одну нôчь у своимъ шатрѣ, коли вôнъ не зробивъ тобѣ жадной прикрости?“ По сѣмъ Авраамъ покликавъ назадъ старця и перепрашувавъ его.“

Photo by Leonard, Topeka.
JUDGE FRED WELLHOUSE.
Єго звуть „apple king“ of Kansas, длятого що мае найбôльшій садъ зъ яблонями въ стейтѣ Kansas. Яблони тѝ засадивъ вôнъ самъ на земли, що здавалась бути нездалою до нѣчого и теперь заробляе на овочахъ великѝ грошѣ.

Свобода вѣры е чоловѣкови дана вôдъ Бога такъ само якъ жите та другѝ дары и нѣхто права не мае еѣ другому вôдбирати. За свободою вѣры обставали и вôтцѣ церкви якъ св. Иванъ Златоустъ, Климентъ римскій, Ириней, Кипріянъ Картаґінскій, Атаназій Александрійскій, Григорій Богословъ, Изидоръ Пелусіотъ и многѝ другѝ. Те саме робили и вселенскѝ соборы, а на четвертôмъ соборѣ, коли еретикъ Евтихій сказавъ: „я признаю тое длятого, що вы приказали“, то всѣ зôбранѝ закликали: „по примусу нема вѣры.“

Свобода вѣры нынѣ у всѣхъ просвѣченыхъ краяхъ, а такъ само и въ Сполуч. Державахъ. Єсли-бъ еѣ не було тутъ, если-бъ въ Америцѣ не мôгъ каждый вѣрити въ що хоче — то и слѣду не було-бъ по грекокатоликахъ, але всѣ мусѣли бъ стати або протестантами або римо католиками. Все те рѣчи кождому звѣстнѝ. А однакъ мудрагелѣвъ вôдъ »А. Р. Вѣстника« се нѣчого не обходить. Ихъ не обходить нѣ те, що каже Богъ, нѣ те, що учили вôтцѣ церкви, нѣ те, що робить цѣлый цивілізованый свѣтъ — у нихъ е свôй розумъ!

Неправдою есть будьтобы мы пили по готеляхъ зъ людьми и цѣловались зъ ними, якъ се писавъ буцѣмъто оденъ бувшій делеґатъ, въ дѣйсности-жь той самъ »Фецко зô Смôльника.«

Вôнъ писавъ про се, що може бути, ему набрехали другѝ, бо его пôдчасъ Шенандорскои конвенціи въ Америцѣ ще анѣ не було. Правдою однакъ есть, що мы уважаемо народъ не за худобу якъ се роблять деякѝ, але за братôвъ, не вôдокремляемось вôдъ него, нѣ кастою не хочемо бути пôсля слôвъ Исуса Христа:

„Вы жь не зовѣть ся учителями; одинъ бо вашъ учитель, Христосъ; усѣ-жь вы браты. И отця не звѣть собѣ на земли: оденъ бо Отець у васъ, що на небѣ. И не звѣть ся наставниками: оденъ бо въ васъ наставникъ, Христосъ. Вôльшій же мѣжь вами нехай буде вамъ слугою.“ (Мат. XXIII, 8—11).

Ѓе могучи знайти другои вины, навѣть тое берете намъ за зле, що не ходимо „канонічно“ одѣтѝ, то есть, що не носимо всюда айрискихъ ковнѣрôвъ. Не дѣлаемо сего, бо не хочемо будувати свои поваги на ковнѣрахъ якъ вы се робите. Держимось гадки, що кождый чоловѣкъ мусить заслужити собѣ на поважане людске не одежою, але своимъ житемъ; такъ само и священникъ мусить зъеднувати собѣ поважане не ковнѣромъ римскимъ, а своими дѣлами. Гордѝ на свои римскѝ ковнѣры жадаете вôдъ людей цѣлованя рукъ и другихъ почестей — мы сего не робимо памятнѝ на слова Спасителя:

„Хто жь буде ся нести въ гору, принизить ся; а хто принизить ся, пôйде вгору.“ (Мат. XXIII, 12).

Не носимо всегда „коларôвъ“ за котрыми такъ „Фецко зъ Смôльника“ сирѣчь „оденъ бувшій делеґатъ“ розбиваютъ ся еще и тому, що неразъ могли-бъ насъ чужѝ люде пôзнати, що мы рускѝ попы, а тогды мусѣли-бъ мы встыдатись не такъ за людей якъ таки за нашихъ „собратôвъ по чину“...

„Они мають спôлку зъ жидами, зъ радикалами, соціялістами, анархистами — и всякими другими істами.“ Се „найбôльша“ куля, яку „Фецко“ противъ насъ выстрѣливъ, але она розбилась ему таки пôдъ самымъ носомъ. Памятай Фецю, що и Исусъ Христосъ яко чоловѣкъ бувъ жидомъ, а его Мати и Апостолы также. Жидъ жидови одже не рôвный, впрочѣмъ и жидъ чоловѣкъ и нашъ ближный. А що до радикалôвъ, соціялістôвъ и анархистôвъ, то вы хочете тыми именами насъ и народъ тероризувати. Знайте жь однакъ, що мы жадного зъ тихъ декому страшныхъ а шумныхъ именъ не боимо ся анѣ ихъ собѣ не причѣплюемо, анѣ ихъ не цураемось тай бай дуже намъ про се якъ насъ хто буде звати. На всѣ прочѝ дрôбнѣйшѝ закиды, походячѝ зъ безсильнои злобы и гнѣву тыхъ »місіонарôвъ« що боять ся вôтверто выступити до борбы, але якъ пôдлѝ боягузы крыють ся за псевдонімы та послугують попри тôмъ брехнею и другимъ брудныиъ оружіемъ, кажемо:

„Коли хто говорить: що люблю Бога, а брата своего ненавидить, той ложникъ, бо хто не любить брата, котрого бачивъ, Бога котрого не бачивъ, якъ може любити?“ (Соб. I. В. IV. 20).

А людей нашихъ що читали або чули про нѣсенѣтницѣ писанѝ про насъ робимо уважными на слѣдуюче остережене св. Павла:

„Буде часъ, що здоровои науки не послухають, а по своихъ похотяхъ выберуть собѣ учителѣвъ, ласканѝ вôдъ нихъ слухомъ и вôдъ правды слухъ одвернуть, а до байокъ прихилять ся.“ (II. Тимот. IV 3—4).

Уважайте-жь, щобъ и вы такими не стали.

Дописи.

Зъ Sifton, Man.

»Давайте на костелъ, лишь мене слухайте, не жалуйте гроша, бо лишь черезъ мене будете спасенѝ«! Такѝ нѣсенѣтницѣ плете »блаженный« пробощь Кулявый, намъ зъ такими накидае ся науками. Кажу накидае ся, бо нѣхто его не бажае анѣ не просить до насъ, нѣхто не любить, анѣ не слухае радо. Мае вôнъ ту одного свого лизуна орґаністу С. О., котрый лишь лазить и перенюхуе въ кого народилась дитина, хто хоче вѣнчатись и т. п., а пôзнѣйше летить и телеґрафуе до Кулявого, щобы скорше приѣздивъ зъ Віпіпеґ, бо е заробокъ. Такъ само зробивъ сей прислужникъ и 25-го падолиста м. р. пустивши мѣжь людей поголоску, що ѣде рускій священникъ. Люде выйшли громадно на желѣзничій двôрець, ажь ту высѣдае сватко Кулявый. Всѣ незадовоенѝ поспускали носы и почали розходитись, а орґаніста прискакуе до него тай нужъ лизати руки, що ажъ му языкъ примерзъ до рукавицѣ — (бо морозъ бувъ трѣскучій).

А нашого священника якъ не було, такъ и нема. Прійшовъ бувъ о. Поливка, але напудивъ ся морозу тай втѣкъ до тепла, неначе гуска на тепличину... Єму ходить о свою шкôру, а душѣ канадійскихъ еміґрантôвъ нѣ одробины не обходять такого »місіонара«... Утѣкъ и лишивъ ихъ на поталу Кулявымъ и ему подôбнымъ чужинцямъ. Одного лишь руского священника згадують ту люде зъ вдячностію — а то о. Н. Дмитрова. Вôнъ не побоявъ ся морозу, але ѣздивъ довшій часъ по пустарахъ канадійскихъ, сповнявъ свои обовязки и розносивъ людямъ потѣху и розраду. А въ додатку, якѝ въ тôмъ часѣ були водносины! Еміґранты не мали й цента при души, не давно поприѣздили и не могли ему навѣть надгородити за те анѣ дати удержаня. Та обставина принукала го шукати дальше кавалка хлѣба. Нынѣ однакъ змѣнило ся много и не лишь о. Н. Дмитрова, але кôлькохъ священникôвъ подôбныхъ ему, могли бы мы удержати. Тогды и не пхали бы ся до насъ рôжнѝ »опекуны«, якъ жаба на гусь.

В. Стандрикъ.

Зъ Balfour, N. D.

Отсѣ Украинцѣ, що тутъ живуть, то всѣ они изъ Кіѣвскои ґуберніи, изъ трехъ уѣздôвъ: Канѣвского, Таращанского и Звенигородского. Є насъ тутъ усѣхъ 75 фамилій, а всѣ они повтѣкали вôдъ цареславныхъ священникôвъ зъ Росіи, бо тіи мучили насъ и многихъ убили и у Сибиръ заслали за те, що не хотѣли наслѣдувати ихнього цареславія.

На молитву тутъ збираютъ ся такъ: въ одну недѣлю въ одного, а въ другу у другого; въ кого хата е бôльша у того и збираемъ ся. А будовати святыню нема ще за що, тай трудно еѣ тутъ будовати, бо у насъ люде троякѝ: однѝ баптисты, другѝ евангелисты а третѝ суботники. Суть ще и другѝ, але тамтыхъ мало. Найбôльше тутъ е баптистôвъ.

Т. Мартинъ.

Кумъ Грицъ и Василь.

В а с и л ь (здибавши Гриця на улицѣ): — Гей, гей куме — а куда Богъ провадить?

Г р и ц ь: — Йду до майнерскои юніи заплатити мѣсячну вкладку.

Вас.: — Або вы належите до юніи?

Гр.: — Гарне пытане; — певно що належу! Належати до робôтничихъ союзôвъ, орґанізуватись и вспôльними силами все дѣлати — се обовязокъ кождого робôтника.

Вас.: — Я знаю безъ попа що въ недѣлю свято...

Гр.: — До юніи однакъ не належите. А знаете, що тѝ, котрѝ все знають а нѣчого не дѣлають — мають меншу вартôсть вôдъ дураковъ?

Вас.: — Е, е, прошу мене до такихъ не зачисляти! Я вôдъ давна мавъ замѣрь записати ся до юніи, а если не зробивъ ще сего, то лишь зъ вины мало спріяючихъ менѣ околичностей. Разъ не було часу, другій разъ гроша, третій — не трафила ся нагода вôдповѣдна и такъ плело ся день поза день. За те нынѣ, щобь показати вамъ свою добру волю и охоту, иду разомъ зъ вами, плачу вступне, даю мѣсячне и зôстаю членомъ юніи. Ходѣть!

Гр.: — Славно! — я такъ люблю. Теперь вы въ мене не лишь кумъ, але братъ и товаришь; — дайте писка... (Вôдходять поволи и спѣвають пôвголосомъ):

Працююча одиниця —
Се мала дитина:
Хиляе ся на всѣ боки
Неначе билина;
Дасть ся легко пôддурити
Й набити що днины;
А опергись, боронитись —
Нема въ неи силы.
Цѣла еи оборона
Марный плачь и сльозы...
И робôтникъ одиниця
Лишь плакати може.
Мѣняють ся однакъ ролѣ
И все ся змѣняе,
Якъ робôтникъ зъ робôтникомъ
Вяже ся, братае; —
Якъ почуе въ собѣ огникъ
Запалу святого
Й сотки тысячь ихъ возьме ся
До дѣла одного; —
Тодѣ велитъ зъ нихъ повстане,
Гидра стоголова,
Що всѣхъ своихъ гнобителѣвъ
Пожерти готова...
На видъ еи кровопійцѣ
Вô всѣмъ уступають,
За капопами и войскомъ
Притулку шукають...
Мы арміи не маемо,
Щобъ насъ боронила.
То-жь лучѣмъ ся робôтники,
Бо въ тôмъ наша сила!

Вас.: — Справдѣ — така загальна злука всѣхъ робôтникôвъ сотворила бы чудеснѝ наслѣдки. Працюючѝ руки и головы рядили бъ свѣтомъ. Овочѣ ихъ працѣ не

розкидали бы дармоѣды, а вызыскъ, гнетъ и неволя пропали бъ, провалили ся... Не роботники вôдъ богачѣвъ будуть тодѣ залежнй. але богачѣ вôдъ роботниковъ. Мы имъ будемо розказувати!

Гр.: — Поволи — бо не буде кому. Разомъ зъ просвѣщенемъ робôтниковъ, зъ ихъ загальною злукою и взôрцевою органiзацiею, не стане богачѣвъ, богатыхъ властителѣвъ, тростовъ и компанiй. Всяке жерело працѣ, якъ копальнѣ, фабрики, земля и т. п. стануть ся власностiю робôтниковъ. Въ тôмъ часѣ вы не будете звати ся робôтникъ и слуга, але спôльникъ и вспôввластитель того, коло чого мете працювати. Лишь треба органiзувати ся, творити и лучити ся зъ мiлiонами подôбныхъ намъ. Але отъ мы вже прiйшли до меты. Ту знаходить ся наша майнерска юнiя. Бачите сей дôмъ? — ходѣть до середины.

Вас.: — Чекайте — ще за Канаду маете менѣ днесь докôнчити.

Гр.: — Чейже не сяду зъ вами на снѣгъ до оповѣданя.

Вас.: — И се правда! Я загощу въ недѣлю до вашого дому, а тамъ побалакаемъ довшiй часъ. Докôнчѣмъ теперь сей „бизнесъ" зъ юнiею. (Оба пукають до дверей и входять до середины).

Пôдслухавъ Чалый.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА."

Въ мѣсяцю януару 6 року приступили до „Р. Н. Союза" слѣдуючй новй члены:

	Число въ гол. книзѣ:
Irwin, Pa.	
Нищытъ Стеф.	2084
„ Лука	2083
Марковичъ Иванъ	2023
Pittsburg, Pa.	
Вислоцкiй Максимъ	1846
Старчакъ Мих.	778
Buffalo, N. Y.	
Голытякъ Андрѣй	2097
Auburn, N. Y.	
Пирôгъ Бартко	2100
Soldier, Pa.	
Кухаръ Иванъ	16
Trauger, Pa.	
Берецкiй Адамъ	1956
Mt. Carmel, Pa.	
Донковчикъ Ив. (зъ децембра)	105
Passaic, N. J.	
Дутка Микола	2104
Капустникъ Иванъ	2104
Дутка Михаилъ	2105
Ляшенкъ Стеф.	2105
Belle Vernon, Pa.	
Велґошъ Юстинъ	2106
Кѣцакевичъ Иванъ	2106
Priceburg, Pa.	
Мѣнарскiй Емиль	916
Кундратъ Михаилъ	917

Д. Пирчъ, секретарь

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

Христина зъ Студентôвъ Волосъ, лѣтъ 21, родомъ зъ Бортного въ Галичинѣ, жена Константина Волоса, члена двохъ братствъ въ Ансонiи и »Р. Н. С.«, ч. кн. гол. 1535, упокоѣла ся 3. лютого б. р. въ Derby, Conn. при породѣ близнючкôвъ — Бориса и Глѣба, котрй жiють. Похоронена 4. лютого на рускôмъ кладбищи им. св. Володимiра.

Квитъ.

Я Стефанъ Ґладошъ вôдôбравъемъ $300 яко посмертне по моѣй женѣ Аннѣ зъ »Р. Н. С.«, за що дякую всѣмъ членамъ »Р. Н. С.«

Стефанъ Ґладошъ.

Northampton, Pa. 7. Jan. 1901.

ПРИ СВѢДКАХЪ:
Микола Кравчишинъ
John Fisher,
M. Majernik.

Квитъ

Симъ посвѣдчаю и признаю, що я Василь Патрiйко вôдôбравъ зъ касы »Р. Н. С.« $200.00 словомъ двѣста доляровъ запомоги зъ причины утраты 5 пальцѣвъ на руцѣ за що всѣмъ членамъ и братямъ сердечно дякую.

Charleroi, Pa., 2. Feb. 1901.

Василь Патрiйко.
ПРИ СВѢДКАХЪ:
Стефанъ Павелчакъ,
Феццо Мадзей.

НОВИНКИ.

— **Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Емiграцiйный въ Америцѣ" и высылайте жертвы до касiера пôдъ адресою:** Mr. Lazor Syrotiak, 42 Washington st. Yonkers, N. Y., **а заразомъ увѣдомѣть о тôмъ секретаря пôдъ адресою:** Mr. K. Kiczov, 140 Essex Str., Jersey City, N. J.

— **Просимо всѣхъ** Русиновъ живучихъ въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, на Гавайскихъ островахъ и въ Бразилiи, щобы присилали до редакцiи »Свободы« фотоґрафiи своихъ церковъ, школъ и другихъ громадскихъ а то и приватныхъ будынкôвъ, котрыхъ властителями Русины, фотоґрафiи фабрикъ, въ котрыхъ Русины працюють, Русиновъ при роботѣ, на хрестинахъ, весѣляхъ, похоронахъ, ексколшенахъ, посвяченяхъ, конвенцiяхъ и другихъ »парадахъ«; фотоґрафiи братствъ, школъ, читалень, хоровъ и другихъ товариствъ, або и вызначнѣйшихъ людей зъ кождого »плейзу«. Словомъ просимо о всякй образки представляючй жите наше тутъ на чужинѣ зъ короткимъ поясненемъ, а мы образки тй будемо друковати въ »Свободѣ«, бо Америка край великiй — лично видѣтись намъ годѣ, а такъ хочь зъ образкôвъ и короткихъ описôвъ зможемо де-що про себе довѣдатись. Такй образки и описы були-бъ не менче цѣкавй и для нашихъ братôвъ въ старôмъ краю. 28—2

— **Интронiзацiя** (вступъ на престолъ) митрополита ґр. Шептицкого вôдбула ся дня 17. м. м. Цѣлый Львôвъ бувъ того дня урочисто прибраный, всѣ выжшй урядники краю взяли въ урочистости участь, а рускй достойники церкви и депутацiя всѣхъ рускихъ товариствъ зъ одушевленемъ витали нового владыку. Митрополитъ промовлявъ также до депутацiй и народу заохочуючи всѣхъ до згоды и любови и обѣцюючи, що цѣле свое жите посвятить для добра нашого обряду и народу.

— **Сензацiйну**, хотяй здае ся не правдоподобну вѣсть подала француска ґазета „Siecle", що австрiйскiй цѣсарь Францъ Йосифъ I. женить зъ акторкою. Зове ся она п-на Шротъ, розвела ся зъ першимъ чоловѣкомъ барономъ Кiшъ и черезъ довгiй часъ була акторкою въ цѣсарскôмъ театрѣ.

— **Нашъ** Русинъ п. Юстинъ Криницкiй заложивъ бучерню въ Troy, N. Y. Щасть Боже!

— **5 домôвъ** згорѣло дня 4 с. м. въ Олдъ-Форджъ, Па. Причина пожару незвѣстна; шкоды досыть значнй.

— **Коло** Гейзелтону поменчй страйки углекопôвъ вôдъ часу до часу повтаряють ся.

— **Королева** Нiдерляндiи Вильгельмина, котрои образокъ бувъ помѣщеный въ послѣднôй „Свободѣ"—выйшла за мужъ.

— **Умерла** на запаленє легкихъ дня 3. лат. февруара б. р. въ Bellevue Hospital въ Ню Йорку руска дѣвчина Марiя Дзямба, родомъ зъ Святковы великои, пов. Ясло. Понеже належала до сестричного братства св. Ольги въ Джерзи Сiти, Н. Дж., длятого братство опѣковало ся нею въ часѣ 9 тыжневои слабости, а коли умерла, то братство заняло ся еи похороном и перенесено еѣ тѣло до дому ч. Андрея Кашеньского 174—2-d Street, New York City, зъ вôдки дня 5. февруара при участи руского священника и делеґатокъ сестръ зъ Джерзи Сiти, зъ Бруклина и Ню Йорку перевезено тѣло покôйнои до рускоп церкви въ Джерзи Сiти, зъ вôдки по вôдправленю похорону вôдпроваджено и поховано еѣ на мѣсцевôмъ цминтари. Братство зложило дуже хорошiй вѣнокъ на домовину покôйнои. Се е першiй выпадокъ смерти въ сестр. братствѣ св. Ольги. Посмертне выносить $100.00 а запомога въ слабости за 9 тыжнѣвъ $22.50; оставшiй грошѣ по покрытю коштôвъ похорону вôдошле братство бѣднôй еи матерѣ-вдовѣ въ старôмъ краю. Подяка належить ся ч. Андрею Кашеньскому (секр. фил. братства св. Ольги въ Ню Йорку на долѣ мѣста) за безкорыстно понесенй труды. Кожда жена и дѣвчина повинна належати до сестр. братства и не жаловати 25 цнт., мѣсячно, бо жадна не може знати, яка доля чекае еи тутъ на чужинѣ!

— **Велике** нещасте сталось недалеко Wren, Ohio, въ понедѣлокъ зъ треномъ, що ѣхавъ до Chicago. Около 150 емiґрантôвъ ѣхало на тôмъ тренѣ и лишь 15 зъ нихъ выйшли цѣло, а около 100 зôстало забитыхъ.

— **Коло** New Haven, Conn. згорѣла фабрика, котра належить до National Wire Co. Много робôтниковъ лишило ся безъ роботы, а страта выносить $325.000.

— **Недостача** зарôбкôвъ змушуе угорскихъ робôтникôвъ явно демонстровати противъ правительства. Они збирають ся тысячами, йдуть передъ ратушь и домагають ся хлѣба. Таке вôдбувало ся недавно въ Будапештѣ и Пресбурґу, а полiцiи зъ ґôркою бѣдою удало ся розôгнати голодныхъ нуждарôвъ.

— **Родина** бувшого хинского мiнiстра справъ внѣшныхъ Лю-Сунъ, котрого цѣсарева казала стратити за прихильнôсть до чужинцѣвъ внесла скаргу до мѣжнародного заряду въ Пекинѣ на французкого епископа Favier. Доводить она въ поданю, що въ часѣ траченя мiнiстра, прiйшовъ згаданый епископъ зô слугами до ихъ дому, зрабувавъ 700 тысячь доляровъ и недавно вôдъѣхавъ зъ тымъ до Европы. Дуже негарно для епископа...

— **Дѣвчина** або жена, що знае добре варити, прасувати й знае хоть троха анґлiйску мову, може дôстати добре мѣсце, єсли зголосить ся до редакцiи »Свободы«. 7—3

Оголошене.

Другiй великiй баль устроюе сестричне братство св. Ольги въ Ню Йорку въ гали Щасного 1339 Ave. А межи 71 и 72 улицею въ суботу дня 16. лат. февруара 1901 р. Початокъ о о год. 7 вечеромъ. Вступъ 25 цнт. Просимо всѣхъ нюйорскихъ и доколичныхъ Русиновъ и Русинокъ на ту нашу забаву.

Комiтетъ.

Зле малымъ — лихо великимъ.

Груба Каська йшла по воду
Тай думала и гадала
О Романку, о маленкôмъ,
Що его при войску мала.
Вôнъ на бубнѣ грати вчивъ ся —
И днѣвъ кôлька забаривъ ся.
»Якъ жiе тамъ? що дѣлае?
Якъ иде му зъ тою грою?«
Се Касуня лишь думае,
Повертаючи зъ водою.
Въ тôмъ — о чудо днинки сеи!
Йде Романко противъ неи...

Охъ и ахъ! дае ся чути —
Вразъ до себе пôдбѣгають,
Й за малои чверть минуты
Цѣлують ся — обнимають.
Небожата позабули,
Що не рôвнй ростомъ були.
За те вода у дѣжчинѣ
Затрясла ся, люта стала;
И молодятъ въ той хвилинѣ
Якъ непышныхъ покупала...
Зновь охъ и ахъ далось чути,
Але... на жалкй вже нуты...

Чалый.

Ормуздъ и Ариманъ.

(ПЕРЗКЕ ПЕРЕДАНЄ).

(Конецъ.)

Тогды обманчивый Ариманъ выпустивъ трету заповѣдь: люби себе кождый больше всього на свѣтѣ.

И не поняли люде, якъ згубный бувъ росказъ той, але выхваляли Аримана говорячи:

— Нема лѣпшои науки, якъ Ариманова.

И въ самôй рѣчи давно треба было такъ жити. Своя сорочка завсѣгды близша тѣлу. Нехай Богъ за всѣхъ старае ся, а мы не боги, щобы за всѣхъ болѣти. Досыть для кождого его клопоту. Єсли кождый буде любити себе одного, всѣмъ буде добре, длятого, що кождый о себе може лѣпше промышляти, якъ хто другiй за него. Такъ и стали жити.

Зъ того выйшло таке, що всѣмъ стало тѣсно на земли. Сильнй угнетали слабыхъ, а покривдженй не мали заступника. Батьки покидали дѣтей, дѣти йшли противъ родичѣвъ. Матери ще передъ родженемъ убивали дѣти, бо дѣти були тягаромъ матерямъ недозволяючи имъ жити лишь для себе. Не стало цѣлкомъ любви на земли, удалилась зъ землѣ правда. Кождый боявъ ся о свое жите.

Умирали зъ голоду, холоду и убiйства. Лишь сильному було жите; но и сильнй грозили собѣ выгубити оденъ другого.

И тогды не тратили зовсѣмъ надѣи ученики Ормузда. Все еще вѣрили, що добро побѣдить зло въ житю людскôмъ. Они видѣли, що совѣсть не въ всѣхъ серцяхъ була приглушена и тяжко карала за беззаконiя.

Щобы вкôнци знищити всьо добре въ чоловѣцѣ, Ариманъ оголосивъ цѣлому свѣтови такъ:

— Вы выповнили всѣ три мои заповѣди. За такiй послухъ я нагороджаю васъ всякою радостю. Знайте-жь теперь, що жите дане намъ для вдоволеня. Ѣджте, пiйте, веселѣть ся: всьо дано для утѣхъ вашихъ.

Тогды пôшло по свѣтѣ пiяньство и чужолоство. Въ винѣ шукали люде вгасити грызу совѣсти и розъузданностiю приголомшували голосъ правды Божои.

Вôдъ пiяньства, гулятики, неумѣренности и похотей не мôгъ довго устоятись рôдъ людскiй. Появилась чума, заразы и хороcти въ людей и начавъ ся мôръ середъ людей, а передшй убiйства и кровопролятiя ще больше взмагались. Мертвй тѣла валялись непоргебанй.

Тьма покрыла землю а надъ тою тьмою уносивъ ся лишь крикъ ненависти и роспуки.

Кровъ заляла землю и людскимъ терпѣнямъ не було кôнця.

И увидѣвъ свѣтлый Ормуздъ, що наставъ послѣдный часъ — спасати людей. Повный жалю надъ людьми, рѣшивъ свѣтлый Ормуздъ показати свѣтови всю свою силу и повставъ великимъ походомъ на Аримана.

На небѣ вказавъ ся чудный знакъ, зô всюду брызнули золотй лучѣ всходячого сонця и розôгнали тьму надъ землею. Тогды зôбравъ Ариманъ всю силу свого зла и пôднявъ ся на сонце страшною чорною грôзною тучою. Зависла страшна грôзьба надъ землею, якои не видѣвъ свѣтъ. И тьма закрыла сонце...

Но сила свѣтла Ормузда перемогла тьму и силою побѣдоносныхъ лучѣвъ его, якъ давный снѣгъ, розступились грôзнй тучѣ. Якъ дымъ щезла сила Аримана. Ослѣпляючiй блескъ освѣтивъ землю и давъ ся чути голосъ: „Я — Ормуздъ! Той Ормуздъ, котрый въ видѣ убогого учивъ васъ любви и котрого вы убали вôдкинувши мою науку."

И задрожали люде зъ великого страху, бо ождали кары за непослухъ волѣ свѣтлого Ормузда.

Впали всѣ на колѣна и, проклинаючи безцѣльну жизнь свою, просили Ормузда о помилованє, щобы караючи по своему праведному суду не вôдкинувъ ихъ на вѣки зъ милосердiя свого.

Однакъ не середъ громôвъ, блискавиць та сердитыхъ буръ, но мовъ при тихôмъ подувѣ весняного вѣтру промовивъ Ормуздъ до людей.

— Дѣти мои! лагôдно сказавъ вôнъ, и кождый зъ людей почувъ въ своимъ серцю, що вôнъ дѣйсно сынъ Бога душею своею. Щезъ страхъ и осталась одна сынôвска любовь дъ вѣчному отцю всѣхъ людей. И заридали люде вôдъ роскаяня и радости.

— Дѣти мои! — говоривъ Ормуздъ — не для покараня вашого прiйшовъ я, а для помилованя. Менѣ жаль стало васъ и я побѣдивъ вашого ненависника.

„Укарай насъ", загомонѣли люде, „що мы служили тому духови."

— Змѣнѣть жите свое, вôдповѣвъ Ормуздъ.

— А карати, — вы сами себе укарали вашими беззаконiями, сами себе вымучили злобою и ненавистю.

— Но мы хулили имя твое — говорили люде — и були ворогами твоими, покарай насъ, щобы то не тяжило на нашôй души, здôйми зъ насъ той тягаръ, щобы не совѣстно намъ було передъ твоими очима.

— Нерозумнй! — сказавъ тогды Ормуздъ — чи-жь думаете, що я укараю васъ за хулу имени моего, наколи я самъ учивъ васъ не мстити ся за уразы, а прощать всяку образу и наругу. Жiйте въ любвѣ и мирѣ, а всьо минувше простить ся, всьо буде забуте.

И вдунувъ Ормуздъ духъ свôй въ ученикôвъ своихъ, и ходили они всюды оповѣщаючи Ормуздове прощене и голосячи любовь.

Радôсно слухали ихъ люде и удаляючи зло зъ сердець своихъ, принимали всьо, що они проповѣдували. А коли не стало зла въ серцяхъ людскихъ, не стало и самого Аримана, бо вôнъ живъ лишь людскою злобою. Оставъ ся оденъ свѣтлый Ормуздъ вѣчный и радôсный.

Такъ скôнчило ся царство Аримана, а настав золотый вѣкъ Ормузда, котрому не буде кôнця.

Настала правда на свѣтѣ и любовь запанована надъ всѣми. Перестали вôйны, щезло ворогованє. Судiѣ сидѣли безчинно; не було кого судити. Опустѣли темницѣ и касарнѣ, а перебудованй були на шпитали и домы милосердiя. И мечѣ перековано на плуги.

Люде дожили пôзнои старости, а коли приходила смерть, они стрѣчали еѣ зъ душею чистою, якъ въ новонародженого дитяти, а по смерти зъєднувались въ одно зъ Ормуздомъ, жереломъ житя, вôдъ котрого достали свого жизнь.

Не було чути плачу по цѣлôй земли, лишь радôсть и втѣху вôдъ одного кôнця землѣ до другого.

ВСЯЧИНА.

къ товариство „University Settlement Association“ въ Ню Йорку дбае о бѣдныхъ людей?

(Конецъ.)

КЪ МАЛА ДѢВЧИНКА НАУЧИЛА СВОЮ МАТЬРЬ ВАРИТИ?

Звалась она Лиза (нѣмка) и хоій мала лишь 13 лѣтъ, то хола до згаданого „University Settleent“ учити ся варити и въ пролгу двохъ мѣсяцѣвъ провадила вже ь дома самостойно кухню лѣпше дъ своеи матери.

КЪ ДѢТИ ЗЪ ТОГО ЗАВЕДЕНЯ ВЫРАТУВАЛИ ОДНУ БѢДНУ ВДОВУ ВÔДЪ ГОЛОДОВОИ СМЕРТИ?

Въ згаданой сторонѣ мѣста близь заведеня жила одна бѣдна вдо, котра вже 4 дни не мала що южити до усгъ. Довѣдали ся о мъ дѣти и що-дня приносили еѣ илу страву зô вспôльнои кухнѣ въ той способъ уратовали сташку вôдъ голодовои смерти.

ЪЬ ПОВСТАЛО СЕ ДОБРОДѢЙНЕ ТОВАРИСТВО?

Передъ 10 лѣтами мешкавъ въ Йорку на Форситъ улици п. ентонъ Койтъ; хоть бувъ се човѣкъ заможный, але живъ дуже адно. За головну цѣль свого жи поставивъ собѣ: ужити всѣ свои ы и маетокъ на поправу щергои долѣ и на выховане бѣдныхъ тей въ всхôдной части мѣста Йорку, и то безъ взгляду на родпôсть и на релігію. На саме здво 1891 року скликавъ вôнъ свого дому першій разъ множео бѣдныхъ дѣтей зъ околицѣ, стивъ ихъ и оповѣдавъ имъ цѣзй историі. Дѣти полюбили его тое и що вечера приходили до го. Въ рôкъ пôзнѣйше мусѣвъ е вынайняти двоповерховый дôмъ, въ его помешканю не могли ьше помѣстити ся всѣ дѣти, що него приходили. Вôнъ зачавъ ъ учити дѣтей кождого вечера; сля за его стараньемъ завязало товариство „University Settlement ociation“ въ Ню Йорку и передъ итого року выбудовало свôй власй хорошій дôмъ за $148.000. долѣ сего будынку есть простосаля гімнастична, купелѣ, галя гри въ пилку. На першôмъ посѣ находять ся галѣ на мітинги ры) клюбôвъ и для науки. На тôмъ поверсѣ е дуже простора я на забавы, вечерки и теальнй дитинячй представленя. ь кошта покрывають ся зъ довôльныхъ жертвъ; громада мѣсНю Йорку жертвовала $4.000 бібліотеку. Цѣлый институтъ вадять высокообразованй профеы універзитетскй и професорки, е працюючй зъ великимъ почененмъ для бѣдныхъ людей. ъ побирало науку въ послѣдъ роцѣ до 2000 дѣтей. За цѣочну науку заплатили всѣ дѣти .000. Сетъ Ловъ, професоръ кобійского універзитету, оденъ зъ новъ-основателѣвъ есть теперь дсѣдателемъ сего заведеня.

ЗОЖЬ УТВОРЕНО „ВÔДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ“ ДЛЯ СТАРШИХЪ БѢДНЫХЪ ЛЮДЕЙ.

На 1 процентъ удѣляють тамъ кй позички бѣднымъ людямъ на ній рѣчи и въ той спосôбъ хоять передъ лихвою; приватній ставничй предпріемцѣ берутъ и 30 процентъ вôдъ удѣленыхъ ичокъ.

ДАРЕМНА ПРАВНА ПОМÔЧЬ!

Покривдженымъ людямъ або неьно засудженымъ приходить въ ôчь згадане ттвариство въ той объ, що провадить задармо прои удѣляе потрѣбныхъ радъ. ариство „Legal Aid Association“ (тоиство удѣлюваня правнои помомае въ тôмъ заведеню свою ію.

Згадане добродѣйне товариство дѣйсно великимъ добродѣйствомъ бѣдныхъ дѣтей и для старъ, бо молодѣжь учить ся май же задармо працювати, таланты розвивають ся и въ той спосôбъ поступають люде напередъ. По другихъ мѣстахъ якъ Джерзи Сити и т. д. запроваджено подôбный „University Settlement“. Хто буде въ Ню Йорку, нехай самъ зайде до згаданого заведеня а переконае ся наочно, що и въ Америцѣ суть люде зъ серцемъ, що дбають о бѣдныхъ, проте и мы Русины стараймо ся бодай мати одну руско-народну святиню „Народный Дôмъ Еміґраційный“, въ котрôмъ знайдуть помôчь, пораду, притулокъ и освѣту не тôлько нашй еміґранты, але також бѣднй вдовы, сироты и неспосôбнй до працѣ люде!

Н. Пôдгорецкій.

Мрія хлопчины про зôрку.

К. Дикенса.

Бувъ собѣ оденъ хлопчина, що любивъ побѣгати всюды та по при тôмъ роздумувати въ своѣй головцѣ про богато а богато рѣчей. А мавъ вôнъ ще до товариства сестричку, що тежь якъ и вôнъ була ще дитинкою, она его нѣколи не опускала. Обое бѣгаючи чудувались цѣлый день. Они любовали ся красотою цвѣтôвъ; вдивлялись въ высоту и голубу краску неба; приглядались глубинѣ широкои воды; словомъ, подивляли доброту и силу Господа Бога, що сотворивъ такій прекрасный свѣтъ.

Неразъ говорили одно до одного, чи бы не засумували цвѣтки, вода та небо якъ бы такъ случайно всѣ дѣти повымирали? Они вѣрили, що таки засумували бы. Бо-жь, якъ самй неразъ говорили, пуцѣнки суть дѣтьми цвѣткôвъ; малй сваволльнй потôчки, що жибонять по спохоластости горбкôвъ суть дѣтьми воды; маленькй, яснй пятна, що грають ся цѣлу нôчь въ пôжмурки на небѣ мусять на певно бути дѣтьми зôрокъ; а они засумували бы всѣ, коли-бъ побачили, що нестало вже людскихъ дѣтей ихъ товаришѣвъ забавы.

А була собѣ одна ясна, искриста зôрка, що все, заки ще дѣти клались на супочинокъ, сходила на небѣ саме бѣля церковнои вежѣ, надъ самѣсѣнькимъ цвинтаромъ. Сеся зôрка, пôсля ихъ думки, була бôльша и красша за другихъ, а кождого вечера они вдивлялись въ неи, стоячи поручь себе бѣля вôкна. Хто перше еи побачивъ, сейчасъ дававъ знати; „Глянь, зôрка!“ Досить часто обое наразъ скрикували, знаючи ажь надто докладно, коли и де она сходить. А заприязнились они зъ тою зôркою до того ступени, що наколи клались до лôжка, невтерпѣли, щобъ ще разъ не глипнути на неи и не пожелати ѣй доброи ночи; а коли вôдвертались вôдъ себе, прикладаючи сопнй головки до подушки, казали: „Боже, благослови зôрку!“

Маленька сестричка була ще дуже молоденька, чогось бѣдненька посовѣла и стала така слабонелька, що вже не годна була ставати вечерами при вôкнѣ; а тогдѣ хлопчина глядѣвъ самъ и коли побачивъ зôрку, обертавъ ся и казавъ до терплячого, блѣдого личка на лôжку: „я бачу зôрку!“ Тогдѣ усмѣхъ загравъ на еи личку а слабонькимъ голосомъ прошопотѣла: „Боже, благослови мого братчика и зôрку!“

И наспѣла така хвиля, коли хлопчикъ лишивъ ся самъ оденъ, на лôжку не стало вже сестрички, мѣжь иншими могилами на цвинтарѣ появилась свѣжа могилка, якои передше не було; а зôрка пустила до него свои подовгастй лучѣ, на котрй дививсь крôзь сльозы.

Тй лучѣ були такй свѣтлячй та засяли такою довжезною дорогою вôдъ землѣ ажь геть до неба, що коли хлопчина поклавсь до самôтного лôжка, ставъ мріти про зôрку; а мрія сеся була така, що нѣбы то вôнъ лежить, а ангелы ведуть тою искристою дорогою похôдъ людей. А зôрка немовь вôдчинилась и показала ему цѣле море свѣтла, де богато бôльше такихъ ангелôвъ дожидало ихъ.

Всѣ тй ангелы, що дожидали, звернули яснѣючй очи на похôдъ, що прямувавъ до зôрки; и скоро выступили зъ довгихъ рядôкъ, въ котрыхъ стояли посѣдали на карки людей, поцѣлювали ихъ нѣжно и вôдôйшли зъ ними алеею свѣтла, а були такй радй въ ихъ товариствѣ, що хлопчина кладучись до лôжка ажь заплакавъ зъ радости.

Але тамъ було бôльше ангелôвъ, що не йшли зъ ними, а мѣжь тыми вôнъ знавъ одного. Схороване личко, що колись спочивало на лôжку бѣля него, було ясне та гарне, а помимо того его серце вôднайшло свою сестричку въ той громадѣ.

Ангелъ его сестрички зупинивъ ся при входѣ до зôрки и сказавъ до провôдника, що привѣвъ ажь тамъ людей:

„Чи прійшовъ и мôй братчикъ?“ А той вôдповѣвъ „нѣ.“

Она вôдвернулась засумована вôдъ него, а хлопчикъ простягнувъ руки и заридавъ: „Сестричко моя, я ту! Возьми и мене до себе!“ тогдѣ она звернула свои яснй оченята на него и запала нôчь; а зôрка сіяла, вховзнувшись до его комнаты довшими лучами, якъ се вôнъ бачивъ еи крôзь сльозы.

Вôдъ тои поры хлопчина заодно глядѣвъ на зôрку немовь на свôй дôмъ, де ему доконче пôйти, коли наспіе слушна хвиля; и вôнъ гадавъ собѣ, що не належить выключно до землѣ, але и до зôрки, бо ангелъ его сестры пôшовъ тамъ передомъ.

Якось знайшовъ ся у родичѣвъ хлопчина его братчикъ, а що сеся дитинка була ще такъ маленька, що не прожибонѣла нѣ однѣського слова, здрôгнулась своимъ слабонькимъ тѣломъ и умерла.

Зновь хлопчикъ мрівъ про вôдчинену зôрку, про товариство ангелôвъ, про похôдъ людей та ряды ангелôвъ, що глядѣли ясными очима на лиця людей.

Спытавъ тодѣ провôдника ангелъ его сестрички:

„Чи прійшовъ мôй братчикъ?“ А той вôдповѣвъ: „Прійшовъ, але не той а другій.“

Коли хлопчикъ побачивъ ангела свого братчика въ еи обôймахъ, заридавъ: „Сестричко моя, я ту! Возьми и мене до себе!“ Она вôдвернула ся, всмѣхнулась до него а зôрка сіяла дальше.

Вôнъ ставъ вже хлопцемъ а коли разъ сидѣвъ надъ книжкою, увôйшовъ до него слуга и сказавъ:

„Вже не стало твоеи мамы. Припошу благословеньство для еи любого сына!“

И зновь вечеромъ побачивъ зôрку та цѣле колишне товариство. Ангелъ его сестрички поспытавъ провôдника:

„Не йде тамъ мôй братчикъ?“ А той вôдповѣвъ: „Нѣ, не вôнъ, а твоя мама!“

Могучій гомôнъ радости роздавъ ся по усѣхъ зôркахъ, бо мати сполучилась зъ своими двома дѣточками. А хлопчикъ простягнувъ до нихъ руки та ставъ благати: „Мамуню моя, братчику и ты сестричко люба, я ту! Возьмѣть мене до себе!“ А они вôдповѣли: „Еще не пора“, и зôрка блищала дальше.

Хлопчикъ ставъ вже мущиною, а волосе его геть вже посивѣло. Вôнъ сидѣвъ на крѣслѣ бѣля огнища, зъ веселыми думками, зъ лицемъ зрошенымъ слезами, коли зôрка зновь вôдчинилась.

Ангелъ его сестрички поспытавъ провôдника:

„Чи не йде мôй братчикъ?“ А той вôдповѣвъ: „Нѣ, а его донька.“

А мущина, що бувъ колись хлопчикомъ, бачивъ свою донечку, котру щойно стративъ, якъ небесну истоту помѣжь тамтыми трема и вôнъ промовивъ: „Моеи донечки головка спочивае на лонѣ моеи сестрички, а еи рамя обвилось вокругъ шіи дорогои мамы, а у еи нôгъ спочинуло дитятко зъ давныхъ часôвъ и я колись зъ ними сполучусь — най буде благословенне имя Господне!“

А зôрка дальше сіяла.

Въ конци той хлопчикъ ставъ вже старцемъ. Его гладке колись лице поорапе теперь морщинами, хôдъ вже повôльный и слабый, а хребетъ подавсь напередъ. Одпои ночи, коли лежавъ на лôжку, а дѣти обступили его довкола, вôнъ закликавъ, якъ кликавъ ще колисьто:

„Я бачу зôрку!“

Окружаючй перешепнулись мѣжь собою: „Вôнъ умирае.“

А вôнъ сказавъ: „Такъ, я умираю. Мои силы спадають зъ мене мовь шата и я переставляюсь до зôрки мовь дитина. А Тобѣ милосердный Отче складаю подяку за те, що можу сполучитись зъ дорогими моими, що мене дожидають!“

А зôрка сіяла дальше и свѣтить надъ его могилою.

Зъ англійского пер. Ст. Макарь.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.